

Informācija iedzīvotājiem

Publicēts: 10.08.2023.

Arvien vairāk eiropiešu administratīvās procedūras dažādu iemeslu dēļ veic citā ES valstī. Kāds pārceļas uz dzīvi vai sāk darbu citā dalībvalstī, cits piesakās studijām ārvalstīs, uzņēmumi un pašnodarbinātie piedāvā pakalpojumus un algo darbiniekus dažādās ES valstīs. Tās ir dzīves situācijas, kurās iedzīvotājiem un uzņēmumiem jāsaazinās ar valsts iestādēm un jāsniedz tām oficiāli dokumenti jeb apliecinājumi. Piemēram, studentiem, tiešsaistē piesakoties maģistra studiju programmai universitātē, ir jāiesniedz sava bakalaura diploma kopija. Savukārt tiem, kas pēc pārcelšanās uz citu valsti vēlas reģistrēt automašīnu, tiek prasīta transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības kopija.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes regulu (ES) 2018/1724 apliecinājums ir:

"Dokumenti vai dati, tostarp teksts vai skaņa, attēlu vai audiovizuālie ieraksti, neatkarīgi no izmantotā datu nesēja, ko kompetentā iestāde pieprasa, lai pierādītu faktus vai atbilstību 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajām formālajām prasībām."

Apliecinājumi ir dokuments, dati vai informācija, kas kaut ko apliecina par jums kā privātpersonu vai uzņēmēju, piemēram:

- kurā valstī jūs dzīvojat;
- kuras valsts pilsonis esat;
- ka jums ir tiesības saņemt sociālos pabalstus;
- ka esat ieguvis vidusskolas izglītību;
- ka jūs neesat sodāmības reģistrā.

Pateicoties OOTS ieviešanai, no 2024. gada būs vieglāk nokārtot formalitātes.

Mazāks administratīvais slogs - piesakot pakalpojumu, OOTS dos iespēju ierosināt dokumentu vai datu apmaiņu starp iestādēm, ja dokumenti vai dati jau atrodas citas valsts valsts pārvaldes iestādes pārziņā elektroniskā formātā. Jums vairs nebūs nepieciešams atkārtoti manuāli augšupielādēt vienus un tos pašus datus.

Saziņa pāri robežām - OOTS ieviešis pirmo reālo ES mēroga datu telpu, savienojot valsts pārvaldes iestādes visā ES, lai tās varētu apmainīties ar oficiāliem dokumentiem un datiem pēc lietotāja pieprasījuma.

Daļa no vienotās digitālās vārtejas - veicinot Vienotās digitālās vārtejas regulā (ES) 2018/1724 izvirzīto mērķu sasniegšanu, OOTS atvieglo lietotājiem pārvietošanos, studiju un darba uzsākšanu, pensionēšanos vai uzņēmējdarbības veikšanu visā ES.

Personiskās informācijas aizsardzība - OOTS pilnībā atbilst personas datu aizsardzības tiesību aktiem, jo sistēmas darbības principi izvirza lietotājus centrā un datu apmaiņa var notikt tikai pēc viņu skaidra pieprasījuma.

Paaugstināta efektivitāte – OOTS izstrādei ir jābalstās uz atkārtoti izmantojamiem ES mēroga komponentēm. Piemēram, eDelivery ([sīkāk var iepazīties šeit](#)) saglabās augstu kvalitāti un veiktspējas līmeni pat tad, ja dalībnieku vai apmainīto ziņojumu skaits tiklīdz pieaugs eksponenciāli. Turklāt pilsoņi autentificēsies jebkurā tiešsaistes procedūru portālā Eiropā, izmantojot savas valsts eID.

Ikvienam pilsonim vai uzņēmumam, lai varētu iesniegt apliecinājumus, izmantojot OOTS, būs jāveic 7 vienkārši soļi:

Autentificēšanās: lietotājs autentificējas, izmantojot eIDAS paziņoto eID shēmu;

Apliecinājumu atrašana: procedūru portāls jeb tiešsaistes pakalpojums noteiks, kādi apliecinājumu veidi ir nepieciešami un kuras iestādes ir šo apliecinājumu sniedzējas;

Apliecinājumu pieprasīšana: apliecinājumu pieprasījums tiks nosūtīts apliecinājumu sniedzējam;

Pārvirzīšana: lietotājs tiks pārvirzīts pie apliecinājumu sniedzēja;

Priekšskatīšana: lietotājs varēs priekšskatīt savus apliecinājumus pirms apliecinājumu apmaiņas ierosināšanas izvēles;

Apliecinājumu atbilde: apliecinājumu sniedzējs atbildēs uz apliecinājumu pieprasījumu, ja lietotājs ierosinās apliecinājumu apmaiņu;

Iesniegšana: lietotājs pabeigs administratīvo procedūru jeb tiešsaistes pakalpojumu un ar to kopā iesniegs arī nepieciešamos apliecinājumus.

Ar lietotāja pieredzi sīkāk var iepazīties šajā prezentācijā:

 [Prezentācija "OOTS ceļvedis lietotājiem"](#)

Jāņem vērā, ka izmantot Vienreizes principa tehnisko sistēmu var tikai, lai iesniegtu pārrobežu apliecinājumus pakalpojuma pieteikšanai. Sistēma nav paredzēta, lai izgūtu personas datus no reģistriem, lejuplādējot tos ierīcē un tālāk izmantojot iegūtos datus ar juridisku spēku, vai lai iesniegtu datus no tās pašas valstis, kurā tiek pieteikts pakalpojums.

<https://www.vraa.gov.lv/lv/informacija-iedzivotajiem>